

**ПРОГРАМА
ПРЕТЕНДЕНТА НА ПОСАДУ РЕКТОРА
ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ЕКОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЧУГАЙ АНГЕЛІНИ ВОЛОДИМИРІВНИ**

Представлена Програма – це, в першу чергу, Програма збереження Одеського державного екологічного університету як самостійного ЗВО України в умовах жорсткої конкуренції, зменшення державного фінансування, реформування системи вищої освіти, яка триває декілька років. Епідемія COVID-19, військова агресія РФ на території нашої країни унеможливила виконання окремих завдань щодо розвитку Університету, які були поставлені у передвиборчій програмі ректора Степаненка С.М. у 2018 р. та затверджені у Стратегічному плані розвитку Університету на 2020 – 2025 рр. Тому вони залишаються актуальними, і лише від ефективності наших сумісних дій залежить подальша доля Університету та його колективу.

В основу моєї Програми покладено багаторічні напрацювання, які були розроблені та прийняті в університеті за останні більше ніж 10 років в умовах реформування системи вищої освіти України.

Моя майбутня діяльність на посаді ректора буде спрямована на забезпечення здобуття якісної освіти із використанням сучасних освітніх технологій, а також фінансової сталості університету.

Для досягнення поставленої мети необхідно визначити ряд напрямів діяльності, серед яких основними є такі:

- ефективне функціонування системи управління університетом в галузі освітньої, наукової та господарської діяльності;
- забезпечення сталості бюджету університету з урахуванням можливостей його зростання за рахунок розширення переліку послуг, що надаються університетом;
- забезпечення стабільності контингенту здобувачів освіти, визначення шляхів збільшення контингенту шляхом впровадження нових конкурентноспроможних освітніх програм;
- подовження підвищення ефективності системи підготовки кадрів вищої кваліфікації для забезпечення освітньої, наукової та іншої діяльності університету;
- функціонування системи моральних і матеріальних стимулів і заохочень за виконання особливих завдань, науково-педагогічні досягнення та ін.;
- подальший розвиток міжнародного співробітництва, в т.ч. розвиток програм академічного обміну здобувачів освіти, викладачів;
- сприяння розвитку та підтримка органів студентського самоврядування;
- забезпечення умов для роботи, навчання, відпочинку, оздоровлення співробітників та студентів університету, в т.ч. з урахуванням правил безпеки.

1. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ УНІВЕРСИТЕТОМ

Система управління має на меті відкрите та ефективне управління, публічність та прозорість діяльності університету задля збереження наявного

кадрового потенціалу, матеріально-технічної бази, її ефективного використання. За останні роки вдалося виконати окремі задачі, а саме:

- оптимізувати структуру управління господарськими підрозділами з урахуванням єдиного кампусу університету на Львівській, 15;
- підвищено роль та ефективність діяльності студентського самоврядування;
- сформовано новий сайт університету, на якому постійно оприлюднюється інформація про вакансії, конкурсні справи, кошторис, відомості про закупівлі, відомості про акредитації ОП, оновлено сайти кафедр і факультетів з розміщенням детальної інформації про структуру і зміст ОП;
- запроваджено систему відповідальності за результати діяльності керівних осіб (ректор, проректори, директори інститутів (декани факультетів)).

До невіршених завдань, які я закладаю у програму, відносяться такі:

- подальше зменшення обсягу внутрішнього паперового документообігу;
- створення єдиної бази даних університету з обліку кадрів, ресурсів, витратних матеріалів, планів і обсягів робіт, ефективного функціонування системи АСУ УЗ;
- створення електронних «кабінетів» керівників структурних підрозділів для спрощення системи звітності;
- створення системи залучення та мотивації молодих науковців до управління навчальним закладом, освітньо-науковою та інноваційною діяльністю;
- розвиток корпоративної культури.

2. ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ УНІВЕРСИТЕТУ

Питання формування бюджету є, можливо, найбільш важливими в останні роки, які постали перед адміністрацією університету і цікавлять весь колектив. Так, за останні роки пройшло декілька етапів скорочень. І навіть сьогодні ми працюємо в умовах невідповідності існуючого контингенту студентів штатному складу викладачів, педагогічного та допоміжного персоналу. Головною причиною цього за останні 5 років є суттєве скорочення контингенту студентів, в першу чергу бюджетної форми навчання, і відповідно військовий стан на території країни на даний час. При цьому слід зауважити, що питання забезпечення виплати заробітної плати було і залишиться першочерговим для адміністрації університету.

У таких умовах найважливіше значення має завдання збільшення спеціального фонду університету, а також наступні завдання, які частково залишились невиконаними:

- ефективно управління наявними фінансовими ресурсами з метою забезпечення сталого фінансового підґрунтя для функціонування університету та можливого подальшого розвитку матеріально-технічної бази;

- розширення переліку платних послуг, що надаються підрозділами університету, в тому числі за рахунок ефективного функціонування Інституту післядипломної освіти;
- ефективне функціонування системи планування та використання власних фінансових надходжень;
- забезпечення функціонування системи матеріального і морального заохочення за результатами праці в університеті;
- забезпечення прозорості та контролю за наданням послуг орендарям;
- продовження фінансового забезпечення поточних і капітальних ремонтних робіт навчальних корпусів, гуртожитків і мереж електро-, водо-, тепло-газопостачання і каналізації, відновлення програми енергозбереження;
- залучення коштів інвесторів, благодійних організацій для забезпечення матеріально-технічного розвитку університету.

3. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ. КАДРОВА ПОЛІТИКА

Одним з головних напрямів діяльності Університету є організація ефективного навчального процесу на всіх рівнях вищої освіти. При цьому важливим питанням є тісна взаємодія з роботодавцями, які формують певні вимоги щодо підготовки майбутніх фахівців. За останні роки було повністю перероблено освітні програми на всіх рівнях відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей 2015 р. та затверджених на протязі цього періоду Стандартів вищої освіти. Окрема частина освітніх програм успішно пройшла процедуру акредитації. При цьому слід відзначити і негативний досвід проходження акредитації, причиною якого в тому числі стала невідповідність кадрового складу Ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності. Серед невирішених завдань залишилось питання збільшення і підвищення якості контингенту студентів. Це частково стало наслідком введення військового стану в Україні, коли значна частина школярів – майбутніх абітурієнтів були змушені виїхати з країни. Подовженням цього процесу став їх вступ до ЗВО Європи та інших країн.

Основними завданнями в цьому напрямі є такі:

- подальше підвищення ефективності профорієнтаційної та рекламної діяльності університету з використанням Інтернет-технологій, мобільних додатків, ЗМІ та інших сучасних ресурсів;
- відновлення діяльності літніх та зимових шкіл на базі «Екопростіру» в он-лайн та оф-лайн (за наявності умов) режимі, проведення олімпіад для школярів, розробка інформаційних порталів для школярів за предметами тестів НМТ останніх років;
- проведення Всеукраїнських літніх шкіл з провідних спеціальностей університету (до початку епідемії COVID-19 була проведена така школа з екології та охорони навколишнього середовища, яка мала значний успіх);

- поглиблення інтеграції навчального процесу з практичним досвідом, подальший розвиток дуальної освіти з можливістю створення відповідного підрозділу;
- розвиток зв'язків університету із ЗВО України, укладення відповідних договорів про співпрацю, які сприятимуть внутрішній академічній мобільності;
- укладення договорів із організаціями, підприємствами, науково-виробничими установами, які формують попит на випускників, організація гостьових лекцій із провідними фахівцями-практиками з метою обговорення освітніх програм, умов працевлаштування випускників тощо;
- розширення переліку дистанційних курсів підвищення кваліфікації;
- з урахуванням можливості набору у 2024 році абітурієнтів не за спеціальностями, а за галузями знань, створення освітніх програм в межах відповідних або споріднених галузей на РВО «бакалавр» і «магістр»;
- подальше удосконалення освітніх програм з урахуванням відповідних професійних стандартів;
- подальше впровадження в навчальний процес інтерактивних форм і методів, нових дистанційних методів навчання;
- забезпечення відповідності НПП університету Ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності;
- подальше сприяння підготовці та захисту на здобуття ступеня доктора філософії та доктора наук викладачами і співробітниками університету;
- розробка програм кадрового розвитку кафедр Університету з метою збереження існуючої структури кафедр і факультетів;
- сприяння стажуванню викладачів університету в закордонних університетах, наукових центрах, установах;
- стимулювання кафедр, НПП та співробітників університету за результатами рейтингування, а також за особливі досягнення, наукові здобутки та ін.;
- ефективне функціонування системи стимулювання викладачів університету для викладання дисциплін англійською мовою.

4. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Пріоритетними напрямками наукової діяльності Університету є дослідження в галузі гідрометеорології та охорони навколишнього середовища. Проте за останні роки суттєво збільшився попит на здобуття освіти в галузі інформаційних технологій, що свідчить про можливості розширення напрямів наукових досліджень та пошуку нових джерел фінансування. Актуальними в останні роки стали також питання розширення можливостей міжнародного співробітництва. Так, це частково є наслідком вторгнення на територію нашої країни військ РФ. Проте така ситуація сприяла збільшенню інтересу закордонних ЗВО та наукових установ до

українських науковців і надало можливості співробітникам університету реалізувати своє право на академічну мобільність.

Основними задачами в цьому напрямі можна вважати такі:

- забезпечення подальшої ефективної роботи наукових шкіл університету;
- формування напрямів наукових досліджень у відповідності до загальнодержавних і регіональних потреб, в тому числі з урахуванням наслідків військової діяльності, а також світових тенденцій;
- розширення участі викладачів та співробітників університету у міжнародних наукових та освітніх проєктах, залучення здобувачів вищої освіти до участі у міжнародних проєктах, наприклад, через вивчення окремих он-лайн курсів в межах виконання міжнародних програм;
- подальший розвиток співпраці з органами місцевої влади щодо розробки та запровадження інноваційних проєктів на задоволення потреб регіону у відповідних галузях економіки;
- розвиток співпраці з органами місцевої влади і науковими установами щодо сумісної участі у міжнародних наукових та освітніх проєктах;
- підвищення ефективності наукової діяльності кафедр університету, в тому числі шляхом підвищення публікаційної активності у фахових виданнях МОН України категорії «Б» і у виданнях, що індексуються у науково-метричних базах Scopus та Web of Science;
- включення Фізико-хімічного Інституту захисту навколишнього середовища та людини МОН та НАН України до складу університету, що має значно укріпити наукову складову діяльності університету і залучення науковців до освітнього процесу;
- підвищення ефективності роботи щодо отримання документів на право інтелектуальної власності;
- проведення на базі університету міжнародних і Всеукраїнських науково-практичних конференцій з актуальних проблем сучасності;
- відновлення за умов припинення військових дій проведення на базі університету Всеукраїнських і міжнародних студентських олімпіад і конкурсів студентських наукових робіт за провідними напрямками «Екологія», «Гідрометеорологія», «Менеджмент природоохоронної діяльності», сприяння організації проведення відповідних заходів з інших спеціальностей;
- підвищення ефективності роботи НТ ОДЕКУ, запровадження конкурсу науково-дослідницьких проєктів серед молодих вчених;
- розширення участі у складі міжнародних наукових та освітніх консорціумів;
- участь у міжнародних програмах обміну та здобуття міжнародних стипендій;
- ефективне функціонування міжнародного відділу в частині інформаційного супроводу міжнародних грантових програм, консультування та ведення документації для забезпечення академічної мобільності викладачів і студентів, підготовки міжнародних угод;
- оновлення англomовного сайту університету.

5. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Сьогодні діяльність будь-якого ЗВО неможлива без співпраці із здобувачами освіти. Роль органів студентського самоврядування постійно зростає, тож основними завданнями в цьому напрямі є такі:

- сприяння розвитку та всебічна підтримка діяльності органів студентського самоврядування;
- залучення здобувачів освіти до обговорення освітніх програм, вирішення завдань, пов'язаних із функціонуванням і розвитком університету;
- сприяння реалізації ініціатив студентів, набуттю ними ключових компетентностей професійної, трудової та управлінської діяльності;
- проведення роботи з національно-патріотичного виховання студентів, формування в них загальнолюдських цінностей, активної громадянської позиції, лідерських якостей, творчих здібностей;
- соціальна підтримка незахищених категорій студентської молоді.

6. СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ОЗДОРОВЛЕННЯ І ВІДПОЧИНОК

На жаль в останні роки через ряд факторів вирішення задач соціального захисту працівників було ускладнено. Тож найбільш важливими задачами, які залишились частково або повністю невирішеними і без реалізації яких неможлива ефективна робота будь-якого колективу, визначено наступні:

- надання матеріальної та іншої допомоги членам колективу університету;
- відновлення можливостей для занять фізичною культурою і спортом викладачів і співробітників університету, виховання здорового способу життя серед студентів;
- створення умов для харчування викладачів, співробітників і студентів університету;
- залучення медичних працівників до консультативної діяльності з профілактики поширених захворювань серед викладачів, співробітників і студентів університету;
- запровадження системи фінансового сприяння страхуванню життя і здоров'я викладачів і співробітників університету;
- подальше сприяння розвитку культурного життя викладачів, співробітників, аспірантів і студентів університету.

ЗАКЛЮЧЕННЯ

На даний час головними можна визначити дві основні цілі:

- перша, яка є єдиною для всього народу України, – це перемога над ворогом;
- друга, яка є найважливішою для нашого колективу, – це збереження університету як самостійного ЗВО України.

І реалізація другої мети можлива лише завдяки співпраці з усіма структурними підрозділами університету на підставі взаємної довіри, підтримки, взаєморозуміння, згуртованості.

Наприкінці хочу відзначити, що для мене, як для людини, яка закінчила колишній Одеський гідрометеорологічний інститут і всю свою трудову діяльність присвятила даному ЗВО, дуже важливим є збереження як самого університету, так і традицій, які склалися за багаторічну історію його існування.

Претендент на посаду ректора
Одеського державного
екологічного університету
доктор технічних наук,
професор

А.В. ЧУГАЙ